

EDUNVALVONTAKATSAUS

Joulukuu 2025

Yleiskatsaus edunvalvontaan

COP30-ilmastokokouksen tulokset Belémmissä marraskuussa olivat odotettu pettymys. Päätösasiakirjassa ei pystytty viemään eteenpäin monien toivomaa fossiilisista polttoaineista luopumista. Maiden julkistamat päästötavoitteet jäävät kauaksi siitä, mistä Pariisin ilmastosopimuksessa puhuttiin. **EU** päätti omasta [vuoden 2040 ilmastotavoitteestaan](#) 5.11. ympäristöministerikokouksessa. Osana sopua sovittiin **jakelijoiden päästökaupan (ETS2)** lykkäämisestä vuodelle (vuoteen 2028). Parlamentti käsitteli ilmastolain päivityksen ja 2040 tavoitteen osaltaan 13.11. ja trilogit käynnistyvät 9.12. Näistä ei odoteta vaikeita, sillä neuvoston ja parlamentin kannat ovat lähellä toisiaan.

Parlamentti ja neuvosto pääsivät 3.12. sopuun **venäläisen kaasun tuontikiellosta** 2027 mennessä. **EU:n biotalousstrategia** julkaistiin 27.11. ja Bery kommentoi asiaa [tiedotteessa](#). Neuvosto (ECOFIN) keskusteli **EU:n energiaverodirektiivistä** 13.11., mutta ei löytänyt kompromissia tekstistä 4 vuoden neuvottelujen jälkeen. Komissio on **10.12. julkaisemassa ison lainsäädäntöpaketin** verkoista, puhtaiden investointien vauhdittamisesta (ml. hiilirajamekanismin vahvistaminen) ja autoteollisuudesta. Henkilö- ja pakettiautojen päästönormit ovat osa pakettia. Komissio on konsultoinnissa (call for evidence) 5.12. asti **taksonomian ilmasto- ja ympäristökriteerien** delegoitujen asetusten uudelleentarkastelusta. DG Fisma järjesti 26.11. reality check kuulemistilaisuuden järjestöille, mihin Hannes Tuohiniitty osallistui Bioenergy European edustajana. Komission tavoitteena on keventää. Komissio antoi 21.10.2025 esityksen **metsäkatoasetuksen** kohdennetuksi muuttamiseksi, joka olisi tarjonnut lykkäystä, mutta ei varsinaista siirtymäajan pidennystä. Parlamentti ja Neuvosto halusivat kuitenkin suurempia muutoksia. Parlamentin kanta saatiin suurella enemmistöllä 26.11. ja trilogit valmistuivat ennätysnopeasti 4.12.

Hiilenpoistojen sertifiointi ja hiiliviljely: Komissio aikoo esittää lopulliset versiot pysyvien hiilenpoistojen delegoidusta säädöksestä ja metodologioista joulukuussa. Hiiliviljelyn menetelmät etenevät aikataulussa ja luonnoksen delegoiduksi säädökseksi odotetaan valmistuvan vuoden loppuun mennessä. Toimeenpanosäännöt [hyväksyttiin 1.12.2025](#) ja komissio alkaa hyväksyä hakemuksia sertifiointijärjestelmien tunnustamiseksi alkuvuodesta 2026.

Komissio [julkaisi 5.11.2025](#) myös keskeisen investointitiekartan, **Sustainable Transport Investment Plan**, STIP:n, lento- ja meriliikenteen energiatransition nopeaan vauhdittamiseen. Fokus on sektoreissa, joilla hyvin vähän vaihtoehtoja päästövähennyksiin. Komissio perusti myös uuden eSAF Early Movers Coalition -aloitteen kiinnostuneille jäsenmaille. [Suomi on mukana koalitiossa](#).

Orpon hallitus julkaisi 4.12. selontekoina **energia- ja ilmastostrategian sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman** päivityksen. Bery kommentoi asiakirjoja [tiedotteella](#). **Ammattidieselistä** odotetaan hallituksen esitystä viikolla 51 ja muutos tulisi voimaan 2027 alusta, mutta ETS2 siirtyminen vuoden 2028 alkuun voi muuttaa tilannetta.

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti):

- CRCF-asetus: Komissio aikoo esittää lopulliset versiot pysyvien hiilenpoistojen delegoidusta säädöksestä ja metodologioista joulukuussa, ennen virallista hyväksyntää joului- /tammikuussa. Lainsäädäntöprosessi valmistuu pysyvien poistojen osalta Q2/2026 mennessä. Pysyvien hiilenpoistomenetelmien jatkokohetyksen osalta keväällä 2026 tulossa työpaja koskien mineralisaatiota ja suoraa valtamerikaappausa (DOC). Lisäksi kesäkuussa tapahtuma pysyvien hiilenpoistojen investointien kiihdyttämiseksi *“the Carbon Market Place: united investors and innovators for carbon removal solutions”*. Hiiliviljelyn menetelmät etenevät aikataulussa ja luonnoksen delegoiduksi säädökseksi odotetaan valmistuvan vuoden loppuun mennessä, julkinen kuuleminen tammi–helmikuussa 2026 ja lopullinen hyväksyntä kevään 2026 aikana. Muita menetelmiä valmistellaan vuodelle 2026. Toimeenpanosäännöt [hyväksyttiin 1.12.2025](#) ja komissio alkaa hyväksyä hakemuksia sertifiointijärjestelmien tunnustamiseksi alkuvuodesta 2026.
- Komissio [julkaisi 5.11.2025](#) keskeisen investointitiekartan, Sustainable Transport Investment Plan, STIP:n lento- ja meriliikenteen energiatransition nopeaan vauhdittamiseen. Fokus sektoreissa, joilla hyvin vähän vaihtoehtoja päästövähennyksiin. ReFuelEU Aviation ja FuelEU Maritime tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan 20 Mt kestäviä polttoaineita 2035 mennessä. EU tulee ohjaamaan 2,9 miljardia euroa tuotannon tukemiseen 2027 mennessä. Komissio perusti myös uuden eSAF Early Movers Coalition -aloitteen kiinnostuneille jäsenmaille. Koalition avulla pyritään kasaamaan 500M€ tukipotti synteettisille lentopolttoaineille ja otetaan käyttöön uusi väliaikainen double-sided auctions –mekanismi tukemaan tuotantoa ja käyttöä. [Suomi on mukana koalitiossa](#). Synteettisten polttoaineiden osalta yhdeksi keskeiseksi haasteeksi aloitteen yhteydessä on tunnistettu talteenotetun hiilidioksidin saatavuus ja tähän pyritään mahdollisesti panostamaan osana tukitoimia.
- Komission 27.11. julkaisemassa biotalousstrategian päivityksessä bio-CCUS nostettiin merkittävänä teemana. Biogeenisen hiilidioksidin pysyvän varastoinnin osalta keskeisenä toimenpiteenä mainittiin tuleva integraatio päästökauppaan ja muiden hankkeiden osalta todettiin Innovaatorahaston olevan keskeinen tukimekanismi. Biohiiliä ei mainittu strategiassa.
- Carbon Gapin Sweco Finlandilta tilaama [raportti](#) ja tiekartta Suomen potentiaalista hiilenpoistojen osalta toteutettiin vuoden 2025 aikana ja julkaistiin 27.11.2025. Maankäyttösektorin toimien lisäksi keskeisimmät hiilenpoistomenetelmät Suomelle ovat analyysin mukaan BECCS ja biohiili. Raportin laskelmien perusteella seuraavan kymmenen vuoden aikana riittävien kansallisten toimien avulla voitaisiin saavuttaa 7 Mt hiilenpoistoa BECCS:in avulla ja 3 Mt biohiilen kautta. Hakkuutasoilla on lähivuosina merkittävä vaikutus kansalliseen taseeseen. Biomassojen riittävyys ei muodostunut yhdessäkään skenaariossa rajoittavaksi tekijäksi.
- Komissio järjestää vuotuisen [Industrial Carbon Management Forum](#) -tilaisuuden 8.-9.12.2025 Ateenassa. Tapahtuman agendalla ovat tuleva CO2-infrastruktuuria koskeva lainsäädäntöesitys sekä mm.

nettinollateollisuutta koskevan asetuksen sekä hiilenpoistojen ja hiiliviljelyn sertifiointikehikon toimeenpano. Yhdistys osallistuu tilaisuuteen.

- Komissio on käynnistänyt [CO2-infrastruktuuria ja markkinoita käsittelevän aloitteen](#), jonka tavoite on hiilidioksidin sisämarkkinoiden ja kuljetusinfrastruktuurin kehittäminen kustannustehokkaasti jäsenvaltioiden välillä. Public consultation vaihe on nyt käynnissä ja se päättyy 9.1.2026. Yhdistys vastaa konsultaatioon. Yhdistyksen kantoja tarkennetaan joulukuussa 2025. Keskeistä aloitteessa on biogeenisen hiilidioksidin roolin tunnistaminen osana järjestelmän ja markkinamallin suunnittelua sekä tulevaisuuden tukimekanismeissa.

Energiaverouudistus (Laurikka):

- Marraskuussa julkaistiin oppositiopuolueiden vaihtoehtobudjetit vuodelle 2026. SDP:n vaihtoehtobudjetissa ei enää esitetty tavoitesummaa bioenergiaverokertymälle, mutta haluttiin ”maltillista polttoon perustuvan energiantuotannon verotukia pitkäjänteisellä ja kestäväällä ohjelmalla koskien kaikkea polttoa”. Vasemmistoliiton vaihtoehtobudjetissa poistettaisiin turpeen verotuki ja puupolttoaineiden verottomuus. Vihreiden vaihtoehtobudjetissa karsittaisiin ”teollisen mittakaavan puunpolton” verotukea, millä saataisiin kokoon 250 miljoonaa €,
- Neuvosto (ECOFIN) keskusteli EU:n energiaverodirektiivistä 13.11., mutta ei löytänyt kompromissitekstistä. Myös Suomi vastusti pj-maa Tanskan muotoileman kompromissiehdotuksen hyväksymistä mm. liian alhaisten minimiverotasojen ja verojen indeksoinnin puutteen takia. Suomi vaati myös edelleen turpeen jättämistä soveltamisalan ulkopuolelle. Tanska totesi lopuksi, ettei direktiivistä ollut mahdollista löytää sopua, koska jäsenmaiden toiveet ovat ristikkäisiä neljän vuoden neuvottelujen jälkeen. Kompromissitekstissä energiapuu oli rajattu soveltamisalan ulkopuolelle.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Tuohiniitty):

- Osana EU:n ilmastolain neuvotteluita, ollaan muuttamassa jakelijoiden päästökauppaa (ETS2). Trilogit ovat vielä kesken, mutta odotettavissa on siirtymä kaupankäynnin aloituksessa vuodelle alkamaan 1.1.2028 sekä pehmennyksiä hintavaikutukseen vuosien 2028-2031 aikana. Tämän seurauksena päästöohjausvaikutuksen arvioidaan heikentyvän. On epäselvää, toteutuuko komission esittämä aikaistettu lainapainotteinen kansallisten huutokauppatulojen ennakkokäyttö jo vuonna 2026 ja mitkä ovat liittyntävaikutus sosiaaliseen ilmastorahastoon (SCF).
- Polttomoottoriautojen kiellon muuttaminen jollain tavalla on ollut korkealla poliittisella agendalla, mm. Euroopan Neuvoston päämieskokouksessa lokakuussa. Komissio on aikaistanut valmistelua ja esitys on tulossa 10.12. Von der Leyen on kertonut, että komissio suunnittelee sekä synteettisten että kehittyneiden polttoaineiden (advanced biofuels) mahdollistamista siirtymävaiheessa.
- Hallitus on antanut 2.10. eduskunnalle esityksen polttoaineveron alennuksesta vuosina 2026 ja 2027 niin, että kahdessa vaiheessa hiilidioksidikomponenttia lasketaan 62 eurosta 51,3 euroon. Esitys tulisi voimaan 1.1.2026.
- Ammattidieselistä odotetaan hallituksen esitystä viikolla 51 ja muutos tulisi voimaan 2027 alusta, mutta ETS2 siirtyminen vuoden 2028 alkuun voi muuttaa tilannetta.

- Jakeluelvoitteen joustomekanismia koskeva Valtioneuvoston asetus tuli voimaan 30.6.2025. Joustomekanismihankkeita ei ole tiedossa.
- EU-komissio esitteli autovalmistajia koskevan toimintaohjelman (Action Plan) maaliskuun alussa. Sen osana komissio kertoi nopeuttavansa ajoneuvojen CO₂ päästöstandardin uudelleen arviointia. Autovalmistajien sakkomaksujen muutos vuosille 2025-2027 hyväksyttiin kesäkuussa. Ajoneuvojen CO₂ standardista oli komission konsultaatio avoinna 10.10. asti.
- Jakeluelvoitteen muutoksia koskeva laki astui voimaan 1.1.2025. Bioenergia ry esitti muutosten hylkäämistä ensi sijassa ja toisessa vaiheessa. Hallituksen ja opposition linjaerot näkyivät valiokuntien lausunnoissa ja TaV mietinnössä. Esitys pysyi samana eduskunnan käsittelyssä: alennetaan yleistä jakeluelvoitetta ja lisävelvoitetta sekä alennetaan seuraamusmaksuja ja otettiin käyttöön joustomekanismia, jota tarkoittaisi muiden päästövähennystoimien ostamista korvaamaan jakeluelvoitetta.
- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1224/2023) valmisteverolain muuttamiseksi astui voimaan 1.1.2024 ja sillä alennettiin polttoaineveroa bensiiniin osalta 3,5 snt/l ja dieselin osalta 4 snt/l

Metsätalouden kannustejärjestelmät (Tuohiniitty):

- Metkaan tulee vuoden 2026 alusta tukitasoihin muutoksia, osana hallituksen säästötoimia. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on 200 €/ha ja pienpuun keruu kanssa 250 €/ha. Rahat ovat loppuneet kesken tämänkin vuoden aikana.

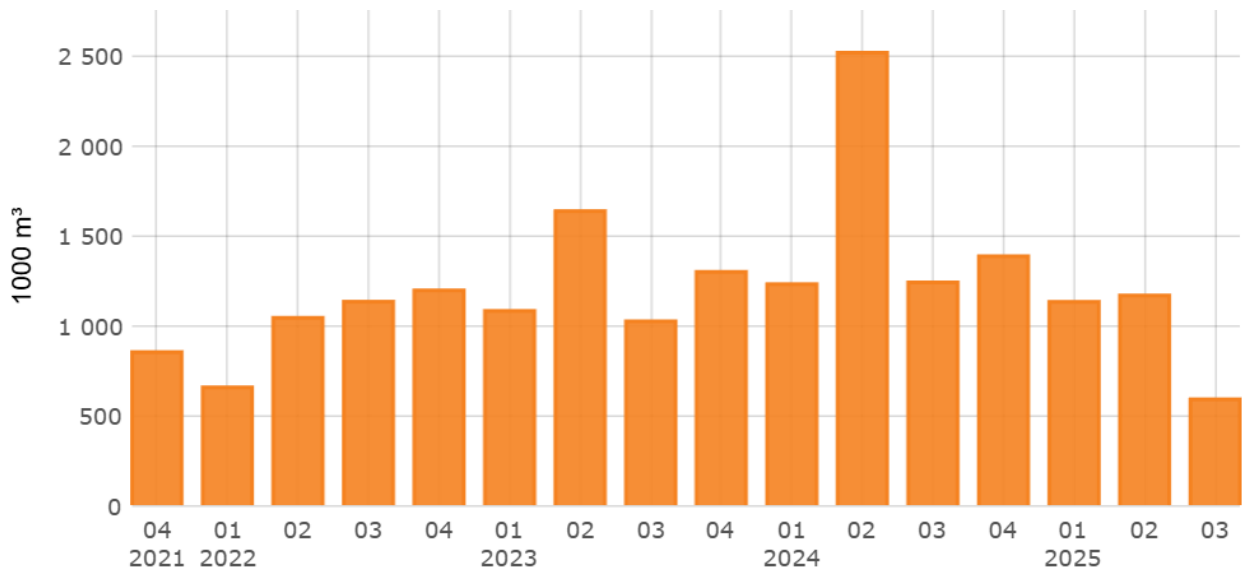
PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS

- Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakkuita kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunutta käyttöä vuositasolla. Valtakunnallinen hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä.
- Tilastokeskuksen mukaan toukokuussa 2025 pelletin hinta laski 9 % edelliseen vuoteen verrattuna ja maksoi 422,2 e/t (8,89 snt/kWh) Tilastokeskus. Helmikuussa 2025 pelletin hinnat laskivat 10 % (427,5 e/t) viime vuoteen verrattuna. Metsähakkeen käyttäjähinnat nousivat toisella neljänneksellä 11 % vuoden takaisista hinnoista Tilastokeskus.
- Luken mukaan energiapuun tammi-syyskuun kumulatiivinen kauppamäärä vähentyi kaksi viidesosaa edelliseen vuoteen verrattuna, kun sekä hakkuutähteiden ja karsitun rangan kauppamäärä väheni tuon verran. Viiteen edelliseen vuoteen verrattuna energiapuun kaupat vähenivät 16 %, josta hakkuutähteiden kauppamäärä väheni 7 % ja karsitun rangan yli kolmasosan.
- Vuonna 2024 energiapuun pystykaupoista maksettiin keskimäärin 14,5 €/m³, kun hankintakaupoista maksettiin 42,4 €/m³. Pystykauppojen hinnat nousivat edeltävän vuoden keskimäärästä 42 % ja hankintakaupat 12 %. Pystykaupoissa karsitun rangan hinta oli 25 €/m³ ja latvusmassan 10,6 €/m³. Hinnat kohosivat vastaavasti 27 % ja 43 % vuoden 2023 keskimääräisistä hinnoista.
- Energiapuulla ja muulla biomassalla tuotettiin 48 % (17 TWh) kaukolämmöstä vuonna 2024. Niiden käytön osuus kaukolämmön tuotannossa kasvoi edellisvuodesta 4,4 % ja teollisuuden sivuvirtojen käyttö kasvoi 7,5 % (Energiateollisuus 2025).

Neljännesvuosittainen tilasto

- Energiapuun kauppvoja kirjautui Q3/2025 aikana yhteensä 0,6 miljoonaa m³, kun vastaava määrä Q3/2024 oli kaksinkertaisesti enemmän 1,2 milj. m³. Tämän vuoden kolmannella vuosineljänneksellä energiapuun kaupoista puolet oli hakkuutähteitä ja karsittua energiapuuta runsas neljäsosa. Viiden edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna energiapuun kauppa vähentyi Q3/2025 aikana kaksi viidesosaa.

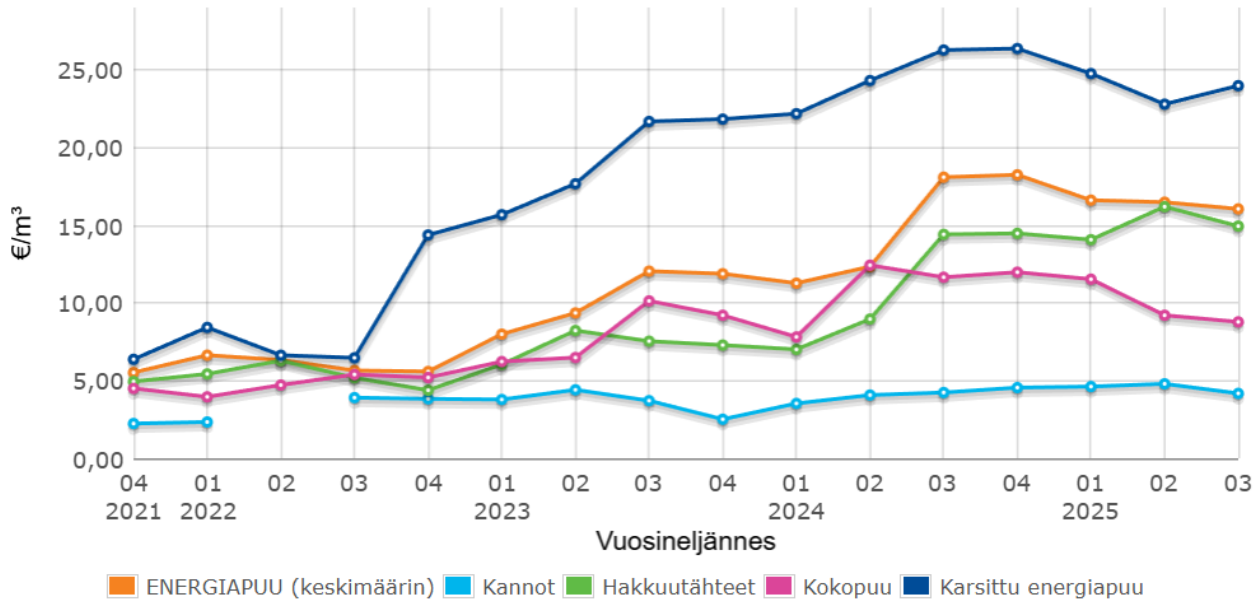
Kuva 1. Energiapuun kauppa neljännesvuosittain Q4/2021-Q3/2025.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

- Hakkuutähteiden pystykauppahinta Q3/2025 oli 15 €/m³ ja hankintahinta 26 €/m³. Verrattuna Q2/2025 pystykauppahinta laski kahdeksan prosenttia ja hakkuutähteiden hankintahinta laski 16 % (kuva 2). Karsitun energiapuun pystykauppahinta kolmannella vuosineljänneksellä oli 24,01 €/m³ ja hankintahinta 45,56 €/m³. Vuoden takaisesta vuosineljänneksestä hakkuutähteiden pystykauppahinta laski kahdeksan prosenttia ja karsitun energiapuun nousi 5 %.

Kuva 2. Energiapuun hinta (€/m³) pystykaupoissa vuosineljänneksittäin viimeisen neljän vuoden ajalta.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

TÄRKEÄT HANKKEET

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Komissio on konsultoimassa (call for evidence) 5.12. asti taksonomian ilmasto- ja ympäristökriteerien delegoitujen asetusten uudelleentarkastelusta. DG Fisma järjesti 26.11. reality check kuulemistilaisuuden järjestöille, mihin Hannes Tuohiniitty osallistui Bioenergy European edustajana. Komission tavoitteena on keventää.
- Komissio esitti EU:n kestävän rahoituksen säädöksiin Omnibus-paketin, jonka tarkoitus on ensisijaisesti kaventaa raportointivelvollisten yritysten lukumäärää. CSDDD ja CSRD saatiin Parlamentista kannat 13.11 ja trilogit ovat käynnissä. Parlamentti puolsi velvollisten yritysten koon kasvattamista ja velvollisten yritysten määrän merkittävää vähentämistä.
- Kestävän rahoituksen foorumi (SFP) julkaisi 1.4.2025 arvionsa ja suosituksensa ilmastokriteereitä koskevaan delegoituun säädökseen.
- SFP:n työryhmä käsitteli loka-marraskuussa 2024 taksonomian uudelleenarviointia koskien bioenergian KHK-kriteerin asteittaista kiristämistä. Työryhmän luonnos oli lausuntokierroksella 5.2.2025 asti.

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestäväksi kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.
- Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomian ilmastokriteereistä 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määränemmistöä hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.
- Taksonomian asiantuntijaryhmä SFP julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Lisäesitys SFPI:tä tuli 28.11.2022.
- Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta kesäkuussa 2023 osana kestävä rahoituksen esityspakettia.
- Komissio nimesi uuden taksonomian asiantuntijaryhmän helmikuussa 2023. Uudessa kokoonpanossa on aiempaa selvempi kokoonpano rahoitusalan asiantuntijoita ja vähemmän intressiryhmien edustajia
- Komissio ehdotti lisäyksiä ilmastokriteerin toimeenpanoasetukseen kesäkuussa 2023
- Ehdotuskanava uusien toimintojen sisällyttämiseksi taksonomiaan avattiin lokakuussa 2023.
- EU:n kestävä rahoituksen foorumi järjesti 22.4.2024 tilaisuuden kuinka siirtymää kestäväan talouteen rahoitetaan

EU+Suomi: Biodiversiteettistrategia (Vilkki):

- Vapaaehtoisen metsien suojelun ja luonnonhoidon METSO-ohjelmakauden 2008–2025 loppuseminaari järjestettiin 12.11.2025. Tilaisuudessa nostettiin esille, kuinka suojeluohjelma on onnistunut tavoitteissaan tuomalla eri sektoreiden toimijoita yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen keskenään. METSO-ohjelman onnistumisista huolimatta korostettiin, että nykyisten toimien rinnalle tarvitaan uusia keinoja pysäyttääksemme luontokadon. Yhtenä keinoista nostettiin luonnonarvomarkkinat, koska tarvitsemme julkisen rahoituksen lisäksi myös yksityistä rahoitusta. Uutta METSO-ohjelmakautta valmistellaan parhaillaan ja tarkoituksena on jatkaa sitä tauotta vuodesta 2026 alkaen. Bery laati lausunnon METSO-ohjelman jatkosta lausuntokierroksella, joka päättyi 13.10.
- Eduskuntapuolueiden puheenjohtajien toinen ilmasto- ja luontopolitiikan pyöreä pöytä kokoontui 8.10.2025 keskustelemaan luonnonarvomarkkinoista, jonka tavoitteena on ohjata yksityistä rahoitusta luonnon ennallistamiseen ja suojeluun. Tuoreet selvitykset tarkastelevat luonnonarvomarkkinoiden kehittämistä ostajan, myyjän ja välittäjäorganisaation näkökulman kautta. Ympäristöministeriö selvitti yhdessä One Planetin kanssa [luonnonarvomarkkinoiden toiminnan organisointia](#), Sitra selvitti yhdessä One Planetin kanssa [luonnonarvomarkkinoiden vauhdittamisen edellytyksiä](#) ja maa- ja metsätalousministeriö tilasi PTT ry:ltä selvityksen [luonnonarvokauppojen kehittämismahdollisuuksista](#).
- Parhaillaan valmisteilla olevan Suomen kansallisen ennallistamissuunnitelman on määrä valmistua EU komissiolle esitettäväksi syksyllä 2026. Ympäristöministeriön ja puolustusministeriön työryhmä alkaa selvittämään, miten luonnon ennallistamista ja maanpuolustusta voitaisiin yhteensovitaa. Esimerkkinä

esitettiin luonnollisten etenemisesteiden luomista, kuten soiden ja entisten turvetuotantoalueiden ennallistamista sekä myrskytuhojen korjaamista jättämistä. Tarkoituksena on löytää haastavassa yhteiskunnallisessa tilanteessa kustannustehokkaita ja monia tavoitteita edistyttäviä ratkaisuja.

- Tapio Oy aloittaa ympäristöministeriön rahoituksella uuden koulutuskokonaisuuden, jonka tavoitteena on vahvistaa yritysten ja urakoitsijoiden ennallistamis- ja luonnonhoitotöiden käytännön osaamista ja valmiutta vastata kasvavaan kysyntään. Koulutus toteutetaan osana Priodiversity LIFE-hanketta ja rahoitetaan HELMI-elinympäristöohjelmasta.
- Metsä- ja luonnonsuojelulakiin valmistellaan muutoksia nopealla aikataululla, jotta voidaan varmistaa lintudirektiivin velvoitteiden yhdenmukainen toimeenpano metsänkäsittelyssä. Taustalla on EU:n elokuussa antama ratkaisu, jonka mukaan hakkuiden suorittaminen lintujen lisääntymis- ja jälkeläisten kasvatusaikana sisältyy lintudirektiivin 5 artiklassa säädettyihin kieltoihin.
- Valtioneuvosto hyväksyi 20.3.2025 periaatepäätöksen kansallisten vanhojen metsien kriteereistä ja luonnontilaisen metsän määritelmästä. Metsähallitus kartoittaa vanhoja metsiä ja työ kestää vuoden 2026 loppuun.

EU: Hiilirajamekanismin kehittäminen (Laurikka):

- Komissio on julkaisemassa uuden esityksensä hiilirajamekanismin vahvistamisesta 10.12. osana puhtaasta teollisuuden suunnitelman toimeenpanopakettia.

Turvetuotannosta seuraavaan maankäyttöön (Salo):

- Turvetuotantoon ympäristöluvitettu pinta-ala on puolittunut vain reilussa viidessä vuodessa noin 30 000 hehtaariin. Aktiivinen turvetuotantopinta-ala on enää noin 20000 hehtaaria. Energiaturvetuotantoalueiden osuus on vähentynyt, ja suonpohjat ovat siirtyneet seuraavaan maankäyttöön.
- Kuluvan vuoden 2025 osalta tiedot päivittyvät jäsenkyselyssä jälleen alkuvuodesta 2026.
- Ympäristöhallinnon uudistuessa ja siirryttäessä yhden luokun malliin (lupa- ja valvontavirasto, LVV) on edelleen seurattava turvelupien viimeisen eli jälkihoitovaiheen sujuvuutta, ettei siirtyminen seuraavaan maankäyttöön viivästy tavoitteellisesta 2 vuodesta ja että ympäristölupaehtojen tulkinnat yhtenäistyvät.
- Turvetuotannon aikaisia ympäristönsuojelumääräyksiä ei saisi ulottaa seuraavaa maankäyttöä rasittamaan esim. ajaa suonpohjien vettä muiden jatkokäyttömuotojen kustannuksella.
- Edunvalvonnallinen tavoite säilyä päättää turvetuotannon ympäristölupaan liittyvät vastuut viimeistään kahden vuoden sisällä tuotannon lopettamisesta ja korostaa juridista selkeyttä siirryttäessä turvetuotantoa seuraavaan maankäyttöön.
- Muutoksena aiempaan edunvalvontakatsaukseen: Turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (2015) päivittäminen ei juuri nyt, ympäristöhallinnon muutosten keskellä ole ajankohtaista vaan pyritään vaikuttamaan ympäristöluvituksen eri vaiheiden ja oikeuskäytäntöjen sujuvoitumiseen aktiivisella osallistumisella alueellisesti ja valtakunnallisesti tässä tilanteessa.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitukset (Salo):

- Kotimarkkinavetoinen toimiala on muuttumassa yhä kansainvälisemmäksi kasvuturpeen vahvistuvan kysynnän myötä. Mataloituvat kentät kuitenkin haastavat tuottajaa. Perinteiset turpeen laatuvaatimukset ja asiakkaiden tarpeet muuttuvat, kun joudutaan toimimaan elinkaarensa ehtoopuolen tuotantoalueilla.
- Uusia korvaavia alueita tarvittaisiin kipeästi erityisesti ympäristö- ja kasvuturpeiden sekä aktiivihiihen tuotantoon. Lainvoimaistunutta uutta tuotantopinta-alaa on parina viime vuonna saatu noin pari sataa hehtaaria lähinnä pienille tuotantokentille ja vähäisille lisäalueille vanhojen tuotantoalujen yhteyteen.
- Uutta tuotantoalaa on ympäristölupaharkinnassa ja eri oikeusasteissa prosesseissa arviolta vajaat 1000 ha, kun 2020-luvulla on turvetuotannosta poistunut alueita reilut 5000 ha vuodessa.
- Toimialan merkitys vesistöjen kuormittajana on edelleen vähenevä. Kuluvalla vesienhoitokaudella valuma-alueen toimet korostuvat aiempia kausia paremmin. Toimialan edustus näissä yhteistyöryhmissä seuraa kehitystä ja pyrkii vaikuttamaan tarvittaessa mm. selvitysvelvoitteiden ja kustannusten kohtuullistamiseen, mihin luonnonsuojelulain laajeneva tulkinta saattaa johtaa.
- Turvetuotannon supistumisen myötä toimialan yritysten maksama vesistötarkkailu ja kalatalousmaksukertymä on vähentynyt jo neljäsosaan viime vuosikymmenen lopulta. Yhteiskunnalla ei ole varaa korvata suoraan tätä puuttuvaa panostusta.
- Edunvalvonta keskittyy ympäristöhallinnon uudistamiseen päivittäisestä tilanteesta, jossa uusi valtakunnallinen lupa- ja valvontavirasto sekä alueelliset elinvoimakeskukset aloittavat vuoden 2026 alusta. Maakunnallisten elinvoimakeskusten luonnonsuojelulain tulkintoja ja lausuntoja seurataan.
- Maankäytön päästöihin eli LULUCF-sektorin kohdistuu vuodesta 2026 alkaen erityistä mielenkiintoa.
- Turvetuotantoalueiden laskennallisia päästöjä nostavat jälkeenyäännyt tietopohja pinta-aloista (maastotietokanta) ja myös tiedonkeruu metodi (VMI).
- Päästökertoimet ja laskennalliset päästöt ovat suhteellisesti suurempia kuin muissa turvetuotanto- maissa ja ne perustuvat vanhentuneeseen tutkimustietoon, peittämättömiin jyrsinenergiaturveaumiin ja pitkiin varastointiaikoihin.
- Kasvuturpeen sisältämän hiilen oletetaan tällä hetkellä vapautuvan hiilidioksidina samana vuonna kuin se on tuotettu, mikä ei pidä paikkaansa. Virolaisen tutkimuksen mukaan turpeen sisältämästä hiilestä lähes 30% on vielä jäljellä 100 vuoden kuluttua.
- Lähivuosien tavoitteena on saattaa turvetuotantoalueiden (on-site) ja myös kasvu- ja ympäristöturpeen (off-site) päästödata ajan tasalle ja hyväksytettyä se lähivuosina osana Suomen kansallista khk-raportointia.

Kasvu- ja ympäristöturpeen edunvalvonta

- Kasvu- ja ympäristöturvealan kansainvälinen edunvalvonta toteutuu Peat Alliance -yhteistyössä muiden kasvuturvetta tuottavien maiden (EST, LAT, SWE, LIT, IRL) kanssa. Yhdessä Growing Media European kanssa pyritään vaikuttamaan komissioon ja myös parlamentin kantoihin.
- Valmistelussa olevia asioita seurataan jäsenmaissa ja Brysselissä jatkuvasti. Vaikuttamistyö Brysselissä jatkuu kantapaperien, lausuntoluonnosten ja vaikuttajaviestien pohjalta.
- Valmistaudutaan kestävän rahoituksen asiantuntijaryhmän (SFP:n) uudistumisen myötä kestävän rahoituksen taksonomiakeskustelun laajenemiseen. Puutarhatalouteen ja kasvihuonetuotantoon liittyvät raaka-aineet voivat tulla uudelleen tarkasteltaviksi.
- Toimintaympäristön muutoksia aiheuttavat kansalliset ilmastolakipäätökset ja EU:n ennallistamisasetuksen voimaantulo. Jatkuva epävarmuus ilmasto- ja ennallistamissäätelyn suhteen heijastuu koko Itämeren alueen turvetuotantoon kasvuturpeen kysynnän jatkuessa edelleen vahvana. Oman akuutin lisänsä tähän toi sateinen tuotantokausi Baltian maissa, ja sitä seurannut suoranainen kasvuturvepula ainakin kesään 2026 saakka.
- Eurooppalainen sidosryhmäverkosto ja asiakaskunta on aktivoitunut, mikä näkyy mm. Growing Media European kanssa tiivistyvänä yhteistyönä. Wageningenin yliopiston ”Growing Media Market 2050 -selvitys” on valmistunut. Seuraava yhteishanke tähtää laajemman ja pitkäkestoisen tutkimuksen käynnistämiseen keväällä valmistuneen virolaisen selvityksen pohjalta. Kolmas, suppeampi selvitys ”Peat trade globally” odottaa edelleen päätöksiä.
- MMM:n rahoittama ja LUKEn toteuttama ”kasvualusta- ja kuiviketuotannon tiekartta –hanke päättyy vuoden 2025 lopulla. Turve ja kasvualustat –valiokunta ja erityisesti sen kasvualustat ja kuivikkeet –verkosto on osallistunut työhön tärkeänä sidosryhmänä.
- Tiekarttatyön rinnalla viedään eteenpäin konkreettisempia toimia, mm. selvitystä luvituksen ja lainvoimaistumisen pullonkauloista. Nämä pyrkivät turvaamaan turvekuivikkeiden ja kasvualustojen saatavuutta.

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- Belémin ilmastokokouksen tulokset olivat odotettu pettymys. Päätösasiakirjassa ei pystytty viemään eteenpäin monien toivomaa fossiilisista polttoaineista luopumista. Maiden julkistamat päästötavoitteet jäivät kauaksi siitä, mistä Pariisin ilmastositoumuksessa puhuttiin.
- Kokouksen jälkeen kaikkiaan 121 maata ja n. 74 % maailman päästöistä on julkistanut vuotta 2035 koskevan päästötavoitteen. Näistä USA (11 % päästöistä) jäi julkistuksen jälkeen pois sopimuksesta eli todellisuudessa uusia päästösitoumuksia on 63 %:lla maailman päästöistä. Suurimpia puuttuvia maita ovat USA:n lisäksi Intia, Saudi-Arabia, Argentiina ja Iran. Sitoumukset (ml. USA) vähentävät päästöjä 3,4 Gt vuoden 2035 tilanteessa, kun ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tarvittaisiin vielä 17 – 28 Gt lisää päästövähennyksiä.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- Innovaatorahaston IF2024 Call -haun tulokset julkaistiin 3.11.2025. 61 projektille tullaan jakamaan 2,9 miljardia euroa rahoitusta. Valitut hankkeet kattavat 19 teollisuudenalaa, 18 maata ja eri kokoisia hankkeita. Painopiste on energiantensiivisessä teollisuudessa, uusiutuvassa energiassa ja energian varastoinnissa, nettonollapäästöisessä liikenteessä ja rakennuksissa, puhtaan teknologian valmistuksessa sekä teollisessa hiilenhallinnassa. Valtaosa ison mittakaavan hankkeista liittyy hiilidioksidin talteenottoon, käyttöön ja varastointiin. Suomalaisia hankkeita voittajien joukossa oli 5 kpl, jotka liittyvät aurinkosähköön, biopolttoaineisiin ja prosessien sähköistämiseen, vetyyn ja hiilidioksidin talteenottoon risteilyaluksilla, akkujen kierrätykseen sekä superakuihin.
- Innovaatorahaston IF 25 Call, Hydrogen Bank ja IF Heat uudet rahoitushaut käynnistettiin 4.12.2025. Yhteensä tullaan jakamaan 5,2 miljardia euroa nettonollateknologioiden tukemiseen (Innovaatorahaston IF25-haku 2,9 miljardia euroa, Vetypankki 1,3 miljardia euroa ja teollisen prosessilämmön 1 miljardi euroa). IF25 haku aika päättyi 23.4.2026 ja Vetypankin ja prosessilämmön huutokaupat sulkeutuvat 19.2.2026 klo 17 (CET). Infotilaisuus IF25 haun osalta järjestetään 16.12.2025 ja huutokauppojen (vety, lämmitys) osalta 10.12.2025.

Metsäkatoasetuksen toimeenpano (Tuohiniitty/Vilkki):

- Komissio antoi 21.10.2025 esityksen metsäkatoasetuksen kohdennetuksi muuttamiseksi, joka olisi tarjonnut lykkäystä, mutta ei varsinaista siirtymäajan pidennystä. Parlamentti ja Neuvosto halusivat kuitenkin suurempia muutoksia. Parlamentin kanta saatiin suurella enemmistöllä 26.11. ja trilogit valmistuivat ennätysnopeasti 4.12.
- Asetukseen tulee vuoden jatko siirtymäaika niin, että suuret yritykset alkavat soveltaa sitä 30.12.2026 alkaen ja pienet yritykset 30.6.2027 alkaen. Lisäksi komission on myös tarkasteltava uudelleen säädöksen yksinkertaistamista 30.4.2026 mennessä ja arvioitava sen hallinnollista taakkaa sekä muita vaikutuksia.
- Asetuksen käytännön toimeenpano on selvinnyt rinnalla, kun komissio on julkaissut soveltamisohjeen ja FAQ-dokumentin.
- Komissio on tarkentanut tullikoodeja niin, että ne sisältävät jatko tuotteet etuliitteellä ex- tullikoodin edessä.
- Tarkempaa ja päivittyvää tietoa löytyy Ruokaviraston sivuilta www.metsakatoasetus.fi
- EU:n metsäkatoasetusta tulee soveltaa suoraan, mutta kansallisesti on annettu elokuun 2025 lopussa esitys metsäkatolaista, joka tarkoittaa mm. viranomaisistoimia.
- Ruokavirasto nimettiin joulukuussa 2023 toimivaltaiseksi viranomaiseksi.

Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka):

- Fossiilitoman jouston tukimekanismin valmistelusta vastaava työ- ja elinkeinoministeriö on käynyt keskustelua tukimekanismista Euroopan komission kanssa.

- Sähkön kysyntä on kääntynyt lievään nousuun. Energiateollisuus ry kertoi 19.11. että viimeisen kahden toista kuukauden aikana sähköä on kulunut noin 84 terawattituntia, joka merkitsee noin terawattitunnin korotusta vuoden 2024 lukuihin.

Sosiaalisen ilmatorahaston toimeenpano (Laurikka):

- Suomen piti toimittaa suunnitelmansa (Social Climate Plan) komissiolle 30.6.2025 mennessä. Sosiaalisen tuen suunnitelman valmistelusta vastaa YM. Lausuntokierros toimeenpanosta on viivästynyt. Hallitus kertoi 4.12., että Suomen ilmastotoimien sosiaalisen suunnitelman valmistelu on käynnissä ja toimenpiteet tarkentuvat valmistelun edetessä. Sosiaalisen ilmatorahaston toimenpiteillä on tarkoitus tukea erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia kotitalouksia ja mikroyrityksiä. Toimia oli mukana jo 4.12. julkaistussa keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa.
- Hankkeen sivu YM:ssä: <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM010:00/2025>

Rahkasammalen korjuun edunvalvonta (Salo):

- Rahkasammalen (suon pintakasvillisuuden) korjuu ei edellytä ympäristölupaa, mutta siitä on tehtävä ilmoitus alueelliselle ELY-keskukselle. Jatkossa ilmoitus tehtäen maakunnalliselle elinvoimakeskukseen, jonka tehtäviin kuuluu luonnonsuojelun valvonta.
- Viime aikoina korjuu on haluttu rinnastaa yhä enemmän turvetuotantoon, ja siltä on vaadittu toiminnan laajuuteen ja luonteeseen nähden mittavia luontokartoituksia esim. perhosselvityksiä.
- Rahkasammalen korjuulle valmisteltu nk. green deal –sopimus päätettiin YM:n kanssa yhteisymmärryksessä keskeyttää huhtikuussa. Perusteena keskeyttämiselle katsottiin olevan, ettei green deal –sopimuksen edellytyksenä olevia selkeitä kriteereitä ja tavoitteita voitu sen hetkisen tutkimustiedon ja edelleen pilottivaiheessa olevan toiminnan seurannan perusteella asettaa.
- Green deal –sopimusprosessia korvaavaksi YM on esittänyt neuvottelukunnan asettamista, jollainen oli toiminnassa aiemmin.
- Elävän suokasvillisuuden korjuuta luonnontilaltaan muuttuneilla 0 – 1 luonnontilaisuusluokan suoaltailla harjoittaa vain kaksi yritystä. Vuodesta 2016 tähän päivään suobiomassaa on kerätty yhteensä noin 300 hehtaarilta.
- Toiminta on säilynyt mittakaavaltaan pienimuotoisena eikä sen laajenemiseen näytä olevan toistaiseksi edellytyksiä mm. ennakoimattoman ja epämääräisen sääntelyn vuoksi.